

Α ΛΟΓΟΣ υριανη

3 ΜΑΪΟΥ 1992

Κοινή κυριακάτικη έκδοση

ΔΡΧ. 70

Βιβλίο

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ: Γ. ΣΤΑΜΑΤΟΛΟΥΛΟΣ

Η ιερότητα των «σπλάχνων»

Συνέντευξη με αφορμή
την έκδοση
του Τρύφου Αφάτων

■ Είναι σήμερα απαραίτητη η ποίηση στην εκπαίδευση αλλά και στη ζωή μας γενικότερα;

Κατά τη γνώμη μου, η ποίηση δεν διδάσκει. Απλώς εκφράζει με έναν ιδιαίτερο τρόπο κάποιες πτυχές της πραγματικότητας. Ενεργοποιεί τις αθέατες πλευρές μας και απελευθερώνει τις δυνάμεις του ασυνείδητου. Στην εποχή μας που η μηχανή έχει γίνει θρησκεία, που οι πολιτιστικές αξίες έχουν υποκατασταθεί απεμπιστικά από τη χρησιμοθηρία, που η ανθρωπιστική έχει δώσει τη θέση της στην τεχνοκρατική εκπαίδευση, η ποίηση αποτελεί ίσως την τελευταία εστία αντίστασης, ένα μοναχικό αντίδοτο. Υπ' αυτή την έννοια η ποίηση είναι απαραίτητη και στη ζωή και στην εκπαίδευση.

■ Είναι η ποίηση κύτταρο αμφισβήτησης;

Σαφώς ναι. Καταρχήν το υλικό της ποίησης, η ποιητική γλώσσα, λειτουργεί κάτω από μία διαρκή αμφισβήτηση του κοινού γλωσσικού οργάνου, αφού παραβιάζει συνειδητά τους κανόνες. Επει-

τα, προχωρώντας βαθύτερα, διαπιστώνουμε ότι η ποίηση αμφισβητεί όλες τις καθιερωμένες συνθήκες και συμβάσει, όχι προτείνοντας κάτι άλλο, αλλά οδηγώντας αδιάκοπα σε κάτι άλλο. Η ποίηση είναι κύτταρο αμφισβήτησης, γιατί είναι από τη φύση της επαναστατική και αντικομορμιστική.

■ Ποια είναι η γνώμη σας για την ελληνική γλώσσα ως έκφραση και συνέχεια της εθνικής μας συνείδησης;

Νομίζω ότι η γλώσσα αποτελεί το σημαντικότερο ίσως στοιχείο της εθνικής συνείδησης ενός λαού. Το γεγονός ότι εδώ και 3000 χρόνια στον ελλαδικό χώρο μιλιέται η ελληνική γλώσσα, τί άλλο είναι παρά απόδειξη της συνέχειας της εθνικής μας συνείδησης.

■ Τι προβλήματα αντιμετωπίζει ένας νέος ποιητής κατά την έκδοση και προώθηση των βιβλίων του;

Είναι γεγονός αναμφισβήτητο ότι ένας νέος ποιητής αντιμετωπίζει πολλά προβλήματα κατά

την έκδοση και προώθηση κάποιου βιβλίου του, όταν τυχαίνει μάλιστα να βρίσκεται εκτός των τειχών. Αιτία όλων αυτών των προβλημάτων είναι η αντιεμπορικότητα της ποίησης σε συνδυασμό με την «εμπορική ιδεολογία» των συντελεστών μιας έκδοσης.

Ας γίνουμε όμως σαφέστεροι. **Πρώτος σκόπελος είναι η ανεύρεση εκδότη.** Γιατί κανένας εκδότης δεν αναλαμβάνει να εκδόσει νέο και άγνωστο του ποιητή, και μάλιστα οικονομικά ανδιοτελέως (το αντίθετο, βέβαια!), αφού είναι σίγουρο ότι δεν θα πουλήσει. **Δεύτερος σκόπελος η διακίνηση.** Ο εκδότης, αν διακινήσει το βιβλίο θα το διακινήσει ελάχιστα. Οι βιβλιοπώλες δεν το παίρνουν κι αν πάρουν 1 ή 2 αντίτυπα θα ταβάλουν στο ράφι - εκτός 2 ή 3 περιπτώσεων. Κι όταν τους ζητηθεί το βιβλίο, αγνοούν ότι το έχουν, κι ας σκονίζεται στο ράφι. Μετά από λίγο το επιστρέφουν ως αζήτητο.

Τρίτος σκόπελος η βιβλιοπαρουσίαση. Οι κριτικοί βέβαια παίρνουν τόσα πολλά βιβλία, που είναι αδύνατο να τα διαβάσουν όλα. Κάνουν λοιπόν τις επιλογές τους. Με τι κριτήρια όμως; Τις περισσότερες φορές, δυστυχώς με κριτήρια που σταματούν στο φιλικό περιβάλλον ή στο τρανταχτό όνομα του συγγραφέα.